

40 ФИРУС 40

ԾԱՇԽ շաբաթը երկու տևզամ կը հրատարակուի Չորեքշաբ-
թի եւ Եղանակի կամ, գրութիւն պլ. Տ. ու ուղիղի .
րի եւ նախար օրերն : — Հարեկան բաժնանշագրաւթեան զբեն է
100 դր արծար : — Վեցամսեայն ՅՈ. — Բաւառաց համար Ի՞ն դր
պիտի Զարդիլ ճանակափ նշան է. Ֆ. բագրեանի Տայարանն .
Վեցմսեար ՅՈ. — Շանուցման տողը Յ դր :

236
Phi 352 q. 8 U.P.b

1889

ՅՈՒՆԻ 29 ՏԱՐԱԾ

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն
Ա զ գ ա յ ի ն : — Ա ս ի ւ ծ ու մ ա ց կ ի ն . — Ն է ի ե է . —
Գ ի ս ա կ ա մ ն . — Բ ա ն կ ա լ թ ի ս է . Փ ր ո ւ ն ո ւ ն . է օ
ն . ւ ն տ է . — Ե ր կ ու . կ ծ ծ ի ն ե . . . — Ա պ ի ւ ո ն կ է . ւ
Ծ ա ղ կ ա թ օ ս ո ւ :

և անտի ի Մաքրիդիւղ՝ և տեսակցեցաւ Ամեն . Ո . Պատրիարք Հօր Հետ որ հիւանդութեսնը պատճառաւ տունը կը մնալ

Ղոքական Հայք, մինչեւ իսկ օտարազգ-
դիք, դիմեր են եղեր հայոց եկեղե-
ցին, համակրալից հետաքրքրութեամբ,
Նար-Պէյ Արքազան այցելութիւն
տուեր է վսեմ. կուսակալին որ իւր
կողմէ զրկեր է ի փոխադարձ այցելու-
թիւն զվ. Այս Պէյն, անձնական ար-
կարութեան պատճառու ինք չկարե-
նալով անձամբ գալ :

Ն. Գերապատուութեան մեկնած
օրն , յառաջնորդաբանէ ընկերացիք են
մինչեւ ի շոգենաւ Պատր. Փօփանորդ-
հայրն և գասն քահանալից , երես-
վոխանական և քաղաքական ժողովաց
անդամներն շատեր , բազմաթիւ կառ-
քերով , և ժողովուրդն հետիօտիք .
քարափին մօտ զօրոց ջակատ մը կը-
սպառէ եղեր . ի պատիւ Ա. ուղեւուին
որ օրէնելով զայենեսին մտեր է Խը-
տիվական Շաբախէ շոգենաւն : Անդ ներ-
կարացեր են նմա Ալյոշ Պէյի . Հըֆիկ
պէյ , Վանմ կուսակալին կողմէ ողջերթ
մաղթելու , նոյնարէս և Արմենակ էֆ.
քաղաքական գործոց տեսուչն , Տիրան
էֆ. Աշխան , ընդհ. գատախազկ , և այլ
պաշտօնականնեւ անպաշտոն անձինք :

Երուսաղեմոյ) Պատրիարք Ամեն : Տ
Յարութիւն Որպազան Նաևակածու մը
ուզգեալ առ Ամեն . Տ Խորէն կ Պատ-
րիարքն շնորհակալութիւն յարանած
է իր կ . Պոլսէ մեկնանն առթիւ իրեն
եղած պատիւներուն և միանդամայն
Կրօնական ու Քաղաքական ժողովոց
կազմէ իրը ուզեկից պատուիրակու-
թիւն մը կարգուերան համար :

Տ . Յարութիւն Պատրիարք կաւար-
տէ իւր նամակն . հայրական օրհնու-
թիւններ ձօնելով Աղջ . Վարչութեան :

Դերական արքեպիսկոպոս Նար-
Պէտրէկ Պատրիարքարքան գնաց ու ուր
ընդունուեցաւ Պատրիարքական Փո-
խանորդ Հօրինված Յիշոյ Ն Արքակ ։
Նութիւն Երանակեմատուն գնաց

Դմիւնիսէննամակ մը երկարօրէն
կը նկարագրէ այս արժանավայել ըն-
դունելութիւններն որք եղած են անդ,
Գեր Խորէն արքեպիսկոպոսին , իւր
հնգետասանօնաց այցելութեան մի-
ջոցին . Բարձումը յերանելեաց քաղա-
քին հրաւիշեր են զնայ Պէ Սրբազն
օթեամել իշենց բնակարանաց մէջ
այսն Գևապատուութիւննորհակա-
լութիւն յայտնելով Հանգերձ նախ-
ընտրեր է իջեւանիլ յազդ ռուաջնորդ
գորանի ցանկանալով Զմիւնիս ամ-
բուջ հայոց Տիւր բլար Սոյն ընթացք
գոհացում պատճառեր է հասարակաց
և առաւել եւս համակրութիւն :

Նար-պէյ Սրբազն պատմաբագ մա-
տուցեր է Պայծառակերպաւթեան տօ-
նին օրը, յուժ հանդիսաւոր կերպիւ,
և հուանդուն քարոզ մի խօսեր է Վար-
դավագալի տօնին անցեալն և ներկային
ունենալով նիւթ Ա. Մտեփաննսով հո-
յակապ եկեղեցին նեղ եկեր է յոդ-
նախուռան բազմութեան որ մինչեւ հե-
ռապորտ վայրերէ ու գիւղերէ փութա-
ցեր են յեկեղեցի Հռոմեական ու բո-

ԱՐԻԵՑՈՒՄ ՍԱԳԻԼՆ

(*Consp. le sibyll.*). — *Hydatis* *gravis*

— Մարիկ ըլրէք ինձ ու ըստաւ ընդմիշ
ջեւով . և լավագույն հասկցէք թէ վիճութոչ
կըսեմ . այս Արովինետեւ ձեզ արժանի
չեմ տեսներ զիս և ես զծեղ գժբաղդ
պիտի ընէի եթէ . . . իլ լիշէք ձեր
քըոջ այն նամակը զոր կորսնցնելնուգ
համար կը ցաւէիք . . . արդ նամա
կը ձգած էք , ես դտայ , կարդացի
. . . ձեզ քոյլը կը պատասխանէք
այն յայտնութեան զոր ըրած էիք նը-
մա խոստովանելով . ձեր զգացումներն
իմ մասին . . . և ե՞ս գիտցած եմ այդ
զգացումներն երկար ատենէ ի վեր . .
իբր պարզ և աւուրինի աղջիկ մը կու-
րախակցէք ձեզ և բայց չէք գիտեր
թէ որպիսի խորին , որպիսի ահռելի
տարրերութիւն մը գոյութիւն ունի
ճշմարիտ աղջկան մը և իմ մէջուեղ . . .
կարդալով այն նամակն , լի մտերմա-
կան և սրտալոյզ մանրամասնու-
թեամբք , ծանօթացայ ձեր ընտանե-
կան յարկին , ուր պէտք է որ մը-
ցնէք պատուաւոր կին մը . , օրէնե-
ցէք զԱստուած , պարո՞ն տը ՈՒէ , ու-
նենալնուգ համար սպիտակահեր մայր
մը որոյ վրայ չէք կրնար խորհիլ ա-
ռանց ձեր սրտին խորն քաղցր բան մը
զգացած լինելու . . . ե՞ս եւս , մայր
մ'ունիմ , ես եւս . . . բայց այդպէս
կտրծելու գատապարտուած եմ . . .
դուք նորա ծաղրելի կողմերն տեսած
էք , պարո՞ն , բայց ես լաւագոյնս կը
ճանաչեմ . . . եթէ իրմէ խնդրէիք
ձեռքս , պիտի մերժեր ձեզ , որովհե-
տեւ բարձր ազնուականութեան չէք
վերաբերի և ձեր հարստութիւնն մի-
ջակ է . . . մայրս այնպէս որոշած է
թէ մեծ մարդու մը կնութեան պիտի
տայ զիս , . . . թէ ո՛չ , եթէ ո՛չ ուրիշ
բան մը պիտի դանէ ինձ . . . էհ ,
տասն և ինն ատարեկան աղջիկ մ'եմ և
շատ փորձառու եմ . . . տիսուր , այն-
պէս չէ . . . ահա ինչու անցեալ ձը-
մեռ նիսի մէջ անցեալ ամառ Ոքէ-
վէնձքի մէջ և ինչու այսօր Բօի մէջ կը
գտնուինք Ահա ինչու ճանապարհոր-
դութեան ծրաբներու նման եւ ըստիոյ
մէկ ծայրէն միւսն կը գլորինք , ինչու
պանդոկի անկողիներու մէջ կը նըն-
ջենք և նախւ քո օնէ կը ճաշենք . Մայ-
րըս դրեմէք . իշխանուհի մեղած է ,

կը հասկնաք և առաննել հինգ տար-
րեկան հասակէս ինձ հասկցուցած է
թէ անհրաժեշտ է որ լինիմ դոնէ
դքսուհի մը : Փոքրիկ ազնուականի մը
հետ զբեթէ գիշացոյ մը հետ ա-
մասնամայ ։ ։ ։ պէտք է աչքին չե-
րելի . . . ահ , գիտեմ թէ ձեզ ա-
նախորդ կ'երեւիմ , և անձիս ամօթ կը
բերեմ . մի գատապարտէք . . . մի ,
պէտք չէ որ տանիք ձեր մօրը առջև,
իբր ձեր խօսեցեալն , իբր ձեր կինն մի
այնպիս , աղջիկ որոյ սրտին մէջ այն-
քան ազգեցութիւններ գրած են . . .
եւ ես զարդի առարկայ մ'եմ լոկ ,
մեծ ագին և անպէտ , որուն պէտք
չունիք գուք , որ ձեզ երջանիկ շպիտի
կրնայ ընել . . . բաց աստի , ես զծեզ
չեմ սիրել , ոչ զոք կը սիրեմ . . .
սէրը ինձ համար այն բաներուն մէջ է
որք արգիլուած են . . . մնայք բար-
եաւ , պարոն աը Ռէ , ոտքի ելէք և
մեկնեցէք առանց բառ մ'ըսելու ,
կ'երդնում . . . միայն ինձ պիտի թո-
զուք ձեր առիւծու մագին , այնպէս
չէ : Այդ առարկայն պիտի յիշեցնէ
ինձ մի պատուաւոր երիտասարդ որոյ
հետ պարկեշտ աղջկան մը նման վար-
ուեցայ ե՞ս . . . այլ եւս բան մը մի-
ըսէք ինձ և ընդ միշտ բաժնուինք ի-
րարմէ . . . երբայք բարեաւ . . .

Երեք տարի վերջ, ուստի ունեածէն շու-
գենաւն, որ Սէնէկալէն կը վերադառ-
նար, Քանարեան կզղեաց քով խո-
րիսխ նետած էր թշգմատարական պա-
յուսակն առնելու համար և տպա-
վերսկուծ էր իւր ուղեւորութիւնն
փոխօրկալից դիշեր մը, երբ սպանա-
ւորն պաշտօնակալաց անհակն մանե-
լով սեղանին վրայ լրադրոյ ծրար մը
գրաւ:

Ժիւլիէն ար Ռէ բացաւ Փարփակ
եան թերթ մը երեքշաբաթուան և
գեղադաշտացութիւնն առ էիւղացն ան+ ան.
ուան. Եերքեւ հետեւեալ առզերը կար-
գաց.

«Սուապի թագաւորն, «որ կը ճանապարհորդէ գաղտնի և ծախեալ, Աւկօպուրիկի կոմս ծածկանուամբ : Եւ բեկուրնէ ի մեր քաղաքն է :

Տիմուր գեպք մը պատահած է
կայտրանը . արքային եկած ժամանակ,
Տը Հալ պարսոնչին որ իւր մօրը
կոմսոնչի Պապարինի հետ ընկերաց

Եալուն Նորինա վեհափառութեամի հետ
ճամբարգած էր ։ Կորպուսածէագոհար
մը աշխանքան արժեքաւոր եւ որուն,
այսպէս կերեւի թէ աջիկին տղա Հալ
մեծ կարեւորութիւն կը ընծայէ ։ Ա-
ռիւծու մագիլ մ'է , ասկեայ փարրիկ
շրջանակի մը վրայ շինուած ։ Տիւ
աջիկին ար Հարեւու հազար Փը-
րանք խոստացած է այդ առարկան
իրեն բերող անձին։

— Ժիւլիէն զգուշացէր . . . պիտի մոռնաք ծեր պաշտօնին ժամը , սիթելի բարեկամն :

— Ենորհակալ Եմ քսաւ Ժիւլիէն
տը. Ռէ, օրագիրը ձգելով և երազողի
մը երեւոյիժն ստանալով:

զայտակարն որ ետ-
առն յետակողմն էր պաշտօնակալին
հետ, առաջին անգամ տեսաւ Նորա
արտասուելն և թաշկինակն երեսին
յաճախ տանիլը:

(Թարգմ.)
ՅՐԱՆՍՈՒԽԱՌՈԲՔ Մ. Գ. ՄՈԶԵԱՆ

ՆԵՎԻՑԵ

ԹԵՂՈՄԼՈՇՄԱՆԸՆ ՄԻՒԹՔԱՍՏԻՑ ՇԵՐԱՎԵՐԻ

Պահը Մուհիթի Քէպիրին ճիհէ-
թի ճէնուպիեէսինաէ վագը տտալար-
տա սէլամ վէրմէնին պիր աճայիպ ու-
սուլը , առէմ տօսթունուն պաշընա
պիր տէսմի սու տէօքմէք օլուպ , ու-
սուլու . մէզքիւր՝ պիր տօսթու գապուլ
իթմէք պապինառա իսթիմալ օլունան
նալալը պիր թարգ իսէ տէ , իհմի-
մալէն օլ չործադ մէմլէքէթաէ էլի
մագսէտէ մէսլինի ինըա օլունուր : Աֆ-
րիդանըն պազր աշիրէլէրի պէյնի-

Ժիւլիւէն առ ԱԵ բացաւ Փարիզ-
եան թերթ մը երեքաբաժնուան և
գեղադիմութիւնն ու գեղադիմութիւնն ան-
ուան. ներքեւ հետեւեալ տողերը կար-
գաց .

«Սուտապի լժագաւորն, «որ կը ճանապարհորդէ գաղտնի և ծպտեալ, Աւկոսպուրկի կոմս ծածկանուամբ» : Երեկութնէ ի վեր քաղաքս է :

«Ճիշտը գէալք մը պատահած է կայտրանը : արքային եկած ժամանակ, Տը Հալ պարոնուհին, որ իւր մօրը կոմսուհի Պապարինի հետ ընկերաց-

սլութիւն, պաղը առհաջրիրլիք տտէթի մէջ քիւրէնին պիտիւք պիր զաթ հուզութնտա եիւզիւնէ նիգագ, գոյմագ ատէթինտէն նեշչեմ կյլէմիշ զլառզուզունու փարզ իմմեցէը տիր և եթի ըիմսէ եէքտիկէրինէ թէսսատիւֆ իմթափը լէրի վագրթ աեագ գապընը չըգարմագ ատէթի ծարոն էջալիսի պէտ-

Նինտէ ճամփի օլան պիր առեւեմ տիր ։
Աֆրիգանըն պողը ճիշէթ լըրինտէ ասէ ։
լամ վիրմէնիս պիր առ ընթիւնի մինչեւ է ։
վազը անէսի առախի հայտնանցն արէաւ ։
նըն աեւադլարընամ գալքանարտգ գոլ-
լարընը և այժմասը արը ։ Անսմբրանիա
ճէզիրէ այնին սէքէնէսի և էքտիկէրինէ
թէսատիւֆ իմարտիրէրինտէ ։ պիրի
պիրլէրինէ տիլէրինի կէօնիմէրիրընը ։
Սէլամըն պու թարզընց թէֆակիր իմ-
մէք միւշքիւր տիւր ։ էլլորտա լիէ Ամէ-
րիգատա պու ուսուլ իսթինզա իշխն
գուլլանըլըր ։ Արապիօթանատ ոէլամ-
լաշմագ իշխն կիւզ եիւզէ սինըրիւշմէք
ումումի տիր ։ Գալմրգ նամըլյա և ատ
օլունան պիր ճինսին ոէլամլաշմագ ու-
սուլու ։ էսքիմօլուլարընքինէ բէք եա-
գըն տըր ։ Եան եանա կէլմէզոտէն էվ-
գէլ տիզ իւսթիւնէ կէլիրէր ։ զէ սիւ-
ըիւնէրէք եէքտիկէրինէ եագլաշըպ
գուվիլթիծէ պուրունլարընը պիրի-
պիրէրինէ սիւրթէրէր ։ Սէլամ վէր-
մէնին պիր թարզը տախոի Կօնտ նամ
գավմ պէյնինտէ ճարի օլուպ գուլագ-
չէքմէք ատէթի տիր ։

իհմիմալտէն սէլամլաշմանըն պու
ճիւմլէ միւթէատտիտ թարզարը էզ-
մինէի գատիմէտէ ճարի տէրաղուշ իթ-
մէք եանի գուճագլամագ ատէթինին
ֆարգլը շէքլէրի ատտ օլունապիլիր .
Ամմէեէ մալիւմ օլան պիր հագիգ.աթ
ալը քի , ինսանտա էլէ կէչիրմէք պա-
պինտա օլան արզուտէրաղուշ իթմէք-
ճէ իգթիփա վէ թէզաեիւտ իտէր .
Պուրուն սիւրիւշմէք , գուլաք շէքիշ-
մէք վէ սայիրէ , իշպու էլէ կէչիրմէք պա-
պապընտա օլան արզուտէր նէղաքէթ-
չէ իգրար իթմէնին միւլայիմ սուրէթ-
լէրի տիր , էօբմէք ատէթի , ալմագ-
տան իսէ վիրմէք պապընտա օլան ար-
զուտտան նէշէթ իթմիշ օլմալլ ալը :
Բիվաեէթէ նէզարէն , Պահը Մուհիթի
թէպիր ատալարընըն պազըւարընտա
սէլամ վէրմէք իշին պիրի էլինէ թիւ-
քիւրիւպ , սօնրա օլ էլիյլէ սէլամլա-
տըղը քիմսէնին եխւզիւնիւ օվալար .
իհմիմալէն հարէքէթիւ սէլամլաշմագ-
ատէթի՞ ամէլլէրին քէլամընտան տա-
հա պէլիդ օլմասը պապընտան ինսանն
տա օլան հիսսիեաթտան . նէշէթ իլլէ-
միշ տիր : էկէր սէօզէրին ազ վէ լի-
սանլարըն կյլահը էֆքեար պապընտա
ֆագիր օլտուղու վագըթլարա տէօնէլ
իսէք , հիսսիեաթ վէ արզուլարը բար-
լագ թարզտա պէեան իթմէք մէրամը
իլէ սէլամլաշմագ ունուլարընըն տա-
հա զիւտէ գուլանըթզընը կէօրէ
ճէլիգ :

ԳԻՏԱԿԱՆ

Գարձեալ Փարիզու Արտեսահանդէսն ։ Այս Ճընքը մուտքագրեած է Սէն կետին Չորրու
ի Փարիզ։ — Եւ իսլանի նոր պիտան։ — Խազունակ առաջարկ քային ։

1889ի ամերկերական արուեստա-
հանդէսն այնքան հիմնալի և շողո-
զուն, նոր թուական մը պիտի բանայ
երկաթեայ շինութեանց տեսակէտով։
Հո՞ն երկաթը մետաղաց թագաւոր
հռչակուած է . . իւր թաղաւորութեան
մի խորհրդանշանն չէ միթէ 7,500,000
քիլոկրամ կշռող այն մականը՝ որ կը
կանգնի վեհօրէն Եան-տը-Մարսի
մուտքին վրայ։

Բայց արուեստահանդէսին յաջու-
զութիւնն ուրիշ տեսակէտով եւս մեծ
է . նա ապացոյց մ'է թէ՝ Փարիզ պի-
տի լինի այն քաղաքն ուսկից պիտի
մեկնին միշտ համայն տիեզերաց վրայ
բանաստեղծութեան . գրականութեան,
գիտութեան ամէն ճառագայթներն :
Սոյն նիւթին վրայ կարելի է ընդար-
ձակօրէն խօսիլ , բայց արուեստահան-
դիսին յաջողութիւնն և իւր փայլուն
նպատակին վրայ մի փոքրիկ ծանօ-
թութիւն տալէ վերջ , կը մնայ մեզ
ակնարկ մի նետել առողջապահիկ ինչ
ինչ կանոններուվրայ որք , այնքան օգ-
տակար են մեզ : Ակսի՞նք :

Պ. Բասթէօռ նոր տեղեկագիր մը
ներկայացուցած է գիտութեանց ճե-
մարանին, անձրեւոց թունաւոր լինե-
աւն պրաւ եւ տեղեկագիրը ճիշդ է.

թէ՝ ամսրաժողովիկ հիւանդովթիւնք կը
ծագին գրեթէ միշտ մթնոլորտական
շոգիներէ :

Եւ Փարիզ ամենէն աւելի կ'սպառէ
Հանրային ջրոյ մեծ քանակութիւն մը.
և առքան լաւ է այս առողջապահա-
կան տեսակէտով, քանի որ Սէն գե-
տը մայրաքաղաքին մէջէն անցոծ մի-
ջոցին, միքուապներու բոյն մ'է ուր
կը վիտան քայքայման մէջ եղող բա-
զում նիւթեր : Եւ պէտք չէ խմել Սէ-
նի ջուրը Աւրեմն ի՞նչպէս Փարիզցին
իւր ձարաւը յագեցնէ : Ամէն ժամա-
նուկ Հանքային ջուրերը և գինիները
օգուտ չունին : Զրոյ այս խնդիրն ան-
լու ծելի է : Ա՛չ, ըստ Պ: Ռիթէռի, Սա-
երկոտղիւ մը կ'առաջարկէ երթարմինչեւ
Զուցեցերիա և հոն աղբիւրէն խմել ուր
ջուրին ի շարկէ մաքուր և առողջա-
պահիկ պայմանաց մէջ կը գտնուի :
Դեռ շատ բաներ պիտի ըստմ, բայց
յօդուածս պիտի երկարի, Երկու հե-
տաքրքրական նիւթերու վրայ եւս պի-
տի խօսիմ և վերջացնեմ :

Ծատ անգամներ նկարագրած եմ
Էտըսինի ձայնագիրն : Այս անգամ
գիտունը երեւակայած է մի այնպիսի
գործի որով մարդ պիտի կարենայ
հարիւրաւոր մղոն հեռափ եղող առար-
կայներն տեսնել , երկու տարի աշխա-
տիլ պէտք է գործիքին կիրառութեան
համար : Ինձ բնաւ տարօրինակ չը թը-
ւիր այս : Հեռաձայնն քանի որ ձայ-
նական թրթռառմներն կը փոխանցէ
հեռաւոր վայրերու մէջ , ինչո՞ւ չը պի
տի կրնայ լուսոյ թրթռառմներն եւս
փոխանցել : Մասսենք . "Հ ո՞ ո՞րէ , ո՞րէ
ո՞ւնէ . իցիւ թէ՛ առածն այս անգամ
եւս գործնական լինէր .

Որչա՞փ անգամներ լսած եմք օ-
տար մարմնոց մուտքն մեր ստամոքսին
մէջ : Արդարեւ ի՞նչպիսի վնասակար
նիւթեր մեր մննդեան հետ փախած
են մեր աղեաց մէջ և հո՞ն ապրած են
առանց մեզ վնաս պատճառելու : Այս
կարգէն է ահա քառասոնամեեալ ձաբո-
նացի կինն, որ խոզանակ մը կլանելով,
տասն և երկու տարի ստամոքսին մէջ
կը պահէ զայն ։ Փամանակամիջոցէն
փերջ, որովայնին վրայ ուռեցք մը կը
հանէ, յետոյ վէրք մը քրորբոքում և
այլն և խոզանակն ինքնին դուրս կել-
նէ ու կինը կը բժշկուի : Այս իրողու-
թիւնը նոր է . բժշկական թերթէ մը
քաղած եմ և կը հաւատամ :

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՑԵՑՈՄՍ

100 Հատը 5 Դահեկան

Լաւագոյնքառթօնի վրայ ամէն լեզուաւ կպատրաստուի Ռւզուրեան և Ընկ. տպարանն, Կ. Պոլիս, Սուլթան Համամ, Սահմոյի իսան, Թիւ 5:

Հետեւեալը մեղ ուզարկուած է ի հրատարակութիւն:

ԲԱՆԿՈԼԹԻՑԵ ՖՐՈՒՆՈՒՆ ԷՅՆԻՒՆՑ

Պիրատէր ազա, սասպահար հայրուսւն:

— Սասպահար հայր օլուսն, էյվալւս էյվալւս:

— 0° նէ, պիրատէր կեօղերին գաբալը եխորիյօրսուն:

— Աման թէ ծա իաէրիմ, պիրատէր, պէսի լաֆա թութմա, զիրապուրտան կէչափյիմ զէման կէօղերիմի գաբար էօլէ կէչէրիմ:

— Ճանըմ պիրատէր, նէ տէմէք իսթէյօրսուն, պիր ժժիւրիի անսայամայօրը:

— Տուր օղում սանա անսաթտըրալը, պուրտան կէչափյիմ զէման կէօղերիմի աշամ եէրտէշի թրամվայ եօլու կէօրէճէյիմ, եխորէյիմ ալթ իւսթօլաճաք, օնուն իչիւն կէօղերիմի քաբար էօլէ կէչէրիմ:

— Եյ չօր շէյ, չօք շէյ, սէպէպի նէ տէր, տիւնեա պէս Պէյօղլանտա թրամվայ եաբըլտը տէյի սէվինիեօրւար, սէն իսէ հազ իմէմէյօրսուն, վէլ հասըլ ֆիքրինի պիր ժժիւրիի անսայամայօրը, վէս:

— Ճանըմ նէ՝ աղնաեաճաքըլն, իշտէ հիսապը մէրտանտա, 2 քէրրէ եքին տէօրտ էտէր, շիմտի պու թըրամվայ օլուլը, իւսթիւմիւդէ պիր թէնպէլիք պիր չօքտիւ, պիզոէ պաշտամը օժուրմաեա, իիւնտէ 3 զուրուշտան այտա իտէր 120 զրուշ, ի. քի կիւնտէ պիր՝ էվուն ֆամիլեա այսօր տօղրուն պիտի իջնեմ նայիմ, ինչ մօտա է ելեր, տէյէրէք այտա ելլի:

զուրուշտա օ. իսունէր, էթտի 170 զուրուշտէ, շուր բանկալթիտէրի պիզիմ ծակ աշք էվ պահիպի. էվիմ իմիսալար ալուրտէյէրէք 100 զուրուշտա օ. զամբէթտի էթտի 270 զուրուշտ. կէլէլիմ պիզիմ չօնուքլարաւ թարլա պաշըթարավընս մէքթէպէ եօլուրը օնլար տահքի կիւնտէ պիր «Հայրիկ» հայրիկ, այսօր օդը տաք է թրամվայով պիտի երթանք, մեզի չէյրէք մը տուր, Մենք կէս կէս պիլէթ պիտի առնենք, երթանք, տէյէրէք այտու 50 տէ օ ինէր, էթտի 320 զուրուշտ, կէլէլիմ պիր թագըմ խըզըմ տդրտպտեա, Սամաթեատան, Յամբքէյիւնտէն, Խւսկիւտարտան, Թումգափուտան, Պոլազ իշխուն իքի իւշ կիւնտէ պիր «Հայրէտ տա գիշեր Փիլանճա տզային տունը երթանք միսամբիր, Ղալաթիայէն թիւնէլ նատինք, անկից ալ թրամվայ կը նստին ը շիտակ մեր ազգականին տունին առջեւ կիջնանք, և քիչ մըն ալ կը բացունք հավա կառնենք, տունք նըս տելով ներսիգինիս խարազա կապեց, առջի պէս սահամթներով ճամբայ քալելու չենք ա՛, ըըր տէլի մէր ազգականին գրան առջեւ կիջնանք, տէյէրէք տօղրու պիզիմ ֆաքը հանէյէ, էն աղը այտա 150 զուրուշտ օ. էթտի, էթտի 470 զուրուշտ, կէլէլիմ պիզիմ ուշաղա, օ տա քալդահօր աւզա առօր ու վախիս թէֆէի պիտի առնեմ թրամվայի վարա կուտա՞ս» պիզ տէ հալինէ օնս տէյօրը քի «Ճօդոգուն ով ես քի թրամվայ պիտի նըստիս օ տա սիզէ տէլոր քի ուզա ինչ կը բան, ամեն օր կուն կը նստիս խանըմները կը նստիս, չօճուխները կը նստիս. ես գետինէն եմ ելեր ինչ ծի ալ մեղք է» տէյէրէք, պիզի գանտըրեա 30 զուրուշտ տա այտա օնս վէրմէլի, էթտի 500 զուրուշտ, էյ շիմտի պէնիմ կիպի էմնափ պիր ատամա այտա 500 զուրուշտ արթարսա օրունուն նէսինէ՝ կիւլէյիմ, քի թրամվայ եաշըլտը տէլի, իշմէ օնուն իջնու պուրտան կէչափիմ զէման կէօղերիմի քաբարլու էօլէ կէչիյօրուն քի, պարէ կէօգիւմ կէօրմէսին տէյի, շիմտի անսանտըն մը օղլում:

— Եվկէթ, էվկէթ հագգընըզ զար ամա, պու նագը էթտիին շէյէր պանա բաճի տէյիլ տէր, չիւնքի պիզիմ կէտակ վարութանա, իիւնտէ 3 զուրուշտան այտա իտէր 120 զրուշ, ի. քի կիւնտէ պիր՝ էվուն ֆամիլեա այսօր տօղրուն պիտի իջնեմ նայիմ, ինչ մօտա է ելեր, տէյէրէք պարու մէքմիլ մէ:

սարիփէրի օ. ինէր շիմտիլիք պէնտէնիզ էվլ մասրամփընա տնայիր շէյէրէ նայիր օլմամըշըմ տըր, համժան իմէտէրիմ 300 զուրուշտա նէպ հարճը պազլամըշ տըր քուլունուզա, 200 զուրուշտ տա վալիտէմ մի 150 զուրուշտ տա հալամ վէրի, օնչարը ալըըմ, 650 զուրուշտ իտէր, քէոյէ կէզմէեէ կիտէրիմ, առապանա պինէրիմ, վէլ համըլ պէօյիէ վագըթ կէշիրիմ:

— Նէ տէտին, նէ տէտին . . . վայ, վայ, վայ, պիզտէ իքի սահամթըրը նափիլէ եէրտէ չէնեէ եօրտըրըյօրը, շունա տէսէնէ քի պիզիմ պապալը, անալը, հաղալը, թէյզէլի Փուրուն հաս չըքարըր տէյի, պիզ տէ իքի սահամթըրը քէշի պուրուզունատան պատ չըքարըյօրուզ, եէյէն պիլ մէզ տօղրայան պիլիք ատիես, ատիես էօյիէ իսէ . . . թամամ չաթուըք մէրասեետիյէ:

ԵՐԿՈՒ ԿԾՄԻՆԵՐ

ՎԱՐՊԵՏ ԳԾԱԳԻՒԶՆ

Ե Ա

ՀԱՇԱԿԱՆԻՈՐ ԹԷՖԻՃԻՆ

Անցեալ օր վարպետ գծագրիչ մը, իւր խանութը խստած՝ ժամագործի նապեւ մը շինելու զբաղած միջոցին, ծերունի կին մը մէկ ձեռքը գաւազ մը իսկ միւս ձեռքը պարկ մը բանած, ուզդակի ներս կը մտնէ:

— Բարեւ տղաւ:

— Աստուծու բարին մալիիկ ինչ է ան:

— Ճանըմ տղաս քեզի բան մը պիտի հարցնեմ, այս կողմերը մէնչուր թապէլաճի մը կայ եզեր, անոր խանութը ո՞րն է պիտէ՞ք արգեսք:

— Զնունը ի՞նչ է եզեր:

— Երեկ զիշեր տղաս հարցուցի նէ կիսարացի մըն է ըստա:

— Ես եմ, ի՞նչ պիտի ըստէք:

— Հրամանք ես, մեզի աղւոր թապէլաճի մը պիտի շինուի, ինձի տըր զան իրիկց հոս:

— Զեր աղան ո՞վէ:

— Վայ ինձ, չի ճանչայիր գուն ալ, անունին իրիկունը տուն չէ՝ իր, մերինին հետ երկու երեք ընկերու եկաք, սպունիքի պիտի պէս:

թաժխուած ելքը էկաք . և հօշ րըս ժամանակէն մասցած օդին սիւրային իլէն նարկիլէին վրայի ոսկեզօծ լիւէն կոտրեցիք, նայէ, ես եօթանաւ սուն տարու տիկին եմ ջեկու, բայց նայէ ատանք մոռցած եմ :

—Վայ ըսել է գուն մեր միւսիւ Աչինչին մայրն ես :

—Հապա չգիտէ՞ք :

—Դեռ երէկ գիշեր անոր հետ Սանորիս պուրնի գացինք : քիչ մը օդ և քիչ մ'ալ Ակլաւ պատճեռուն «Ժիւմ պապա թիւմթէք» ին նոր ելած խաղը լւելու համար . բայց խօսք մը անգամ չի բացաւ նապէլյի մասին :

—Իշտէ ան ալ առանկ բնութիւն մը ունի որ լամբիքօյին օդը առած ժամանակ չի խօսիր, բերանն անգամ չը բանար, վախնալով որ ծծած օդը մէկ կողմէն չիտախցնէ :

—Ինչ ընենք մայրիկ երիտասարդ ենք ամէնիս մէկ մէկ բնութեան տէր ենք . ես ալ ուրիշ աեսակ բնութեան տէր եմ :

—Քու բնութիւնդ նախլը նայինք ի՞նչպէս է :

—Ես շատ խօսողին քովին կը փախչիմ, որովհետեւ աղեկ գիտեմ որ շատ խօսելէն փորը պիտի անօթենայ և քսակիս մէջիները պիտի փախչին, անկից վերջը կարդը պիտի գոյ խելքիս որ երբ տեսնէ քսակին պարապութիւնը, վայրիեան մ'անգամ չը կենար :

—Եյ ըսել է մէկուն խօսիս նէ կէս օրէն առաջ կը խօսիս որ անմիջապէս փորդ կը շտացնես :

—Ես ոչ կը խօսիմ և ոչ ալ բան մը կուտեմ . սակայն եթէ անօթութիւնէ սիրու մարելու վիճակին հասնի, այն ժամանակ աշկերտին ձեռքը 10նոց մը կուտամ որ կերթայ սէրկիէն մեծ կակ ձմերուկ մը կառնէ կէսը մէկ օր մը ուտելով ախորժակս կը փախցնեմ և կէս ալ յաջորդ օրը տեսայ որ թաղերնիս իրար անցում մը կայ, մէեէր իսէ ամէն մարդ՝ տո թապէլան կախցի նէ, հասկեր են թէ թէֆէ. ճութիւնը ձգեր և ներկարարութեան սկսեր եմ . մէկ մ'ալ առտու որչափ բարեկամ ունիմ բոյորն ալ ուղարկութան տեմէ ըլլայ Վ. . . տուտու կըսենս Անուշը ուտողը, կծիկը կը դնէ կօր, վերջապէս մայիսին 300 տրամ ֆէնէ եշիւթե անուշ շներ էի ամէնն ալ լըմնցաւ, հասկեր թէ քանի հոգի եւ կեր կն:

Վայ, գուն ալ ինչ կը ծծի էս եղեր . թէվէքըլի չէ որ ուշ հալունքու ուշն առաջընն, կըսեն, կիտես քի ճիշդողորմած հոգի տարիդ բըս ընքաղով քեզ քիթէն ձգեր է, ան ալ քեզի պէս կծի եր :

—Ե՛ միթէ գուն շատ ձեռքը բաց մէկն ես :

—Գուն ինծի ինչ կը նայիս և իմին

կիսաւորս ժամանակին ինծի արք առ խոյին համար փարա կուտար, ջւրին փարա տալու կը մեղքընայի, աղբիւրը մօտ էր երկու հատ պախըրը կիցիւու. նէյի առաջուրնէ կը պատրաստէի և մութը կոխելուն պէտ կերթայի երկու երեք տէօնիւմ կը բերէյի, ուշւը քիւրը գիշերը կը լեցնի անկից առած ճուրի բարաներս ալ մեծ հօրս հին փէսը կար, անոր մէջը կը պահէի, երբ աղաս մեռաւ նէ նեղը մնացի. աղքիւֆիի ֆէսը բացի նայեցայ որ, 17 քէսէ բարա ժողգիր էի, ան ատեն սկսայ կամայ կամաց թէփէճութիւն ընել և մինչեւ հիմա ապրուսոս անով է :

—Ե՛, ինչ որ է, հիմակ առանք մեր փորը չի կշատցներ, զործերնիս նայինք, ինչ պիտի գրուի աս թապերին վրայ :

—Ահա ասողը ճիշդ նմոնը պիտի ըլլայ ըսելով պարկէն թապէլա մը կը հանէ :

—Ցըք . . . ցըք . . . ցըք . . . մարիկ, ստակնուդ մեղքչէ որ ծովը կը նետէք, ասանկ գիր ուր տեսեր էք ոչ հայերէնը հայերէնի կը նմանի . ոչ յունարէնը յունարէնի :

—Վայ ինձ, կը կարծես որ այնչափ ցնդած լինիմ ատանկ բանի ստակ տալու համար . Ասցեալ օր կնքահօրս խանութը գացի կերակուր կերած ժամանակս ատ շնորդ մարդը էկաւ աչքը տնկոծ տիկ տիկ բերանս նայեցաւ նէ հանեցի կերածիս եւելցուրը և վրտն ալ 2նոց մը տուի ատ թապելան շինեց տուաւ . ես ալ տուի շիտակ տուն գացի փողոցին դրանը վրայ կախեցի . մէյ մըն ալ յաջորդ օրը տեսայ որ թաղերնիս իրար անցում մը կայ, մէեէր իսէ ամէն մարդ՝ տո թապէլան կախցի նէ, հասկեր են թէ թէֆէ. ճութիւնը ձգեր և ներկարարութեան սկսեր եմ . մէկ մ'ալ առտու որչափ բարեկամ ունիմ բոյորն ալ ուղարկութան տեմէ ըլլայ Վ. . . տուտու կըսենս Անուշը ուտողը, կծիկը կը դնէ կօր, վերջապէս մայիսին 300 տրամ ֆէնէ եշիւթե անուշ շներ էի ամէնն ալ լըմնցաւ, հասկեր թէ քանի հոգի եւ կեր կն:

—Եյ ատոնց գալուն պատճառը ինչ է եղեր :

—Ինչ պիտի ըլլայ, թապէլան սէտով

ըլլալու հումար բուներ ամէն մէկ գիրը զատ զատ գոյնով շներ է, անոնք ակ հասկցեր են թէ ներկարարութիւն կընեմ, և հոգութան կախեր եմ.

—Կեցիր, ես հիմակ գրես, եթէ մարդարիսի պէտ գրեր ըլլայ, Յ փորա մի տար :

Ո Զ Դ

Հաշումառ նեփէն Վ. գուտան հրամանան +առնէ, երես համար պատրաստուած Սէւեւէ տէտուէ հանդառավայրը օդափոխութեան պէտէ երնայ, ուր առնելիք էամ ունելու ունիաւանդ պարուտ առեցողն (առներիք ունեցողը իւր նոր տալուլ ելուէ բարով նստիսի երթան, պարտըրը կուտայ ապա թէ ոչ ականջ. չի կախեր) Բող էաւ եւ հաշեւ պէտնէ :

Թէֆէծի Վ. . .

—Աւ իսելքդ սիրեմ, գուն ալ իմ քսակիս պէտ խելացի ես, որ գուրս չես հաներ :

—Իմ ունեցած «խումպարա» քու քսակէդ ամուր է, որովհետեւ երբ կինըս անօթի մնայ, անոր խոռքը ըրածէս պէտ, փորը կը կշատան :

—Ե՛, երբ ասիկա շնես ինչ պիտի տամ :

—Վերջին գին 80 դր պիտի տաս :

—Վայ, վայ մեղքիս . . . հիմակ ինծի նայէ . 20 դր, կատած սիւրայիդ սէպէ, չէի խտար, բայց ինչ և իցէ, 30 փարա նարկիլէին լիւլէն, կընէ 20 դր . 30 փարա քեղի . 19 դրու 40 փարա ալ եթէ տամ, կը շինե՞ս :

—Ինչ կըսես մարիկ, ես ան սիւրային տեղդ տղուտդ հին ֆէսը տուի :

—Ե՛, վասս չունի ես ալ քեղի 40 դրու փարա կուտամ կար :

—Նատ աղեկ, բէյը ձգէ և վաղը եկուր տո թապելան :

—Կայնէ բեղի հիմայ 2 քառորդ բէյ տամ և եթէ վաղը շինես, մնացածը կուտամ ըսելով ծոցէն ահագին մեծութեամբ քսակ մը հանելով մէջէն երկու քառորդ վիտուած ժամանակ, յանկարծ գրսէն աղքատին մէկը ներս կը մտնէ և ազտու քսակը յափշտակելով խոյս կուտայ . Մեր ծերունի թէֆէծի տուտուն ետեւէն վաղելով ըթութուն թութուն կը պուայ, Անդ գոնուղ նպարտվաճառ մը, անմիջապէս կը բռնէ ու մօտակայ գինետուն մը կը տանի դողը և երբ կը հարցնէ

թէ ինչու համար քառակը յափշտակեցիր

— լնկից անցած միջոցիս կրսէ գոզըն, այս խեղճ քսակը աղաշեց ինձ որ զինքը ազատեմ. բանի որ 72 տարիէ ի վեր մեր վ. տուառւին ծոցի բանտը բանտարկուածէր? ես ալ բարեսիրտ մարդ մը ըլլալուս համար ազատեցի.

ԿԱԿՈՍ

ԱՍԿԵ ԱՆԿԵ

Մայրիկ վեր եկու նայէ հալրիկս պըյըխները թրաշ կըսէ կոր:

— իրաւ կըսես.

— իրաւոր, չես հաւտար նէ եկու նայէ:

— ՎՇՎ, աշքիդ պէպէքը իւրի պիլէքիմ, մարդ խելքիդ եկաւ քուկին քի առ պանը ըըիր:

— ինչ ընեմ, դուրս ելլամ նէ պարտատէրներս պօզազս կը փաթթուին կոր, պըյըխներս թըրաշ ըրի քի ըը ճանչնան տէլի:

Գինովին մէկը վուլուխ շիշէի մը մէջ օղի առած իւր տեղը կը դառնար, յանկարծ կարկուտ տեղալով, շիշէն կը կոտրի ու օղին կը թափի:

Գինովը այս անակնկալ ձախորդութիւնը տեսնելով յուսահատաբար եէմէնիծիի մը խանութէն, մուշտան յափշտակելուն պէս դէպ ի երինք ցոյց տալով կըսէ:

— իմ կտայիս շիշ կոտրելը բան մը չէ. մարիֆէթ այս կոտրելու է:

Պու հափթա տիւյիս վա՞ր մը:

— եօդ:

— եա պու հափթա էտէյօր ըտըն նէ:

— էտէնէյիտիմ ամա. ուկմատը:

— Ոէպէ՞լ,

— Տահա պու կիւնէ գատար կնքա-

հայր պուլամատը:

— Ոէնտէ էվէլ կէլինի պուլամա-

դընա, կնքահայրը պուլայըթըն տէ,

պէոլէ կիւնիւ կիւնիւնէ օրթատա գալ-

մէր կերթաս կօր տրատուն:

— Տօքաօթին զաւակն մնաւ մը:

— Ի՞րի համար ուսաւ չաւասամ զա-

— Աղջկանս համար անուն:

— Տահա պառջի օրը տեսայ, մրան մը չունէր նէ:

— Երէկ չարչի էինք ելեր, աղջը-

կանս հետ կերթայինք կօր բուպա-

ճին մէկը արիւն փսին, մեզի հարփ

նետելու համար դիմացի խանութապա-

նին, պիլատէր. թէք քիւրէլէր մօ-

տա մը ըլլալու ըսաւ, աղջիկն ալ ա-

ճապա օղիս թէքը իրաւ ձգեր եմ տէ-

յի գացած տեղը էնթ պէնթի եկաւ

հիմա տունը զէրդէպիլ պաւակներ է:

— Եյ իրաւ օղը ձգեր է. շունը

փսին օղին մէջ:

— Զէ՛. օղը չէ ձգեր, կրող սալա-

թասին տեսքու է տէ, չարչի ելած

ատեննիս. աս ան հարփ կը նետէ:

— Անանէկ է նէ ատ ըսածդ հէքի-

մի բան չէ, գացէք այդ մանչուն վը-

րայէն քուրջի մը կտոր առէք տէ

թիւթիւն ըրէք, պիրապիր է:

* * *

Երիտասարդ մը իւր ծանօթ տիկ-

նոջ մը հետ տեսնուած ատեն:

— Տիկին, կըսէ երիտասարդը.

անցեալ օր առթիւ մը ձեր ամուսնոյն

հետ տեսնուելու պատիւն ունեցայ:

— Տակաւին չէիք տեսած զինքը,

կը հարցնէ տիկինը:

— Բնաւ տիկին, յիրաւի շատ ըս-

քանչելի, ազնուամիտ և քաղաքավար

անձ մի, և մանաւանդ հարուստ ալ

կերեւի:

— Իրօք անպէս է. իցիւ թէ անոր

պէս մի քանի հատ ունեսայի. այն ա-

տեն ինքինքս աւելի երջանիկ կը

համարէի. կը պատասխանէ տիկինը

անտարբերութեամբ:

* * *

Պաքալ, պու եիւզ էլլի տրամ եօ-

զուրտու նիշին պանա եարըմ օգկա

եէրինէ վէրտին, շիմաի սէնի նէ եա-

բայըմ:

— Ազգի էաէրսին էքէնտիմ, պիլէ-

րէք եարմատըմ, գոլույ աղըլլոյդու-

տու ատ թարթամատըմ:

* * *

Ծովի պանեօ ընել սկսո՞ք, տիկինէ

— Ոչ, տակաւին չնկայի:

— Լնչու, մտնալու օրեր է, տա-

քերը կոխեց:

— Մտնալու զօրերի էն աման ամեր

էփէնտին շապ զբաղած ըլլալուն ծո-

վի ժախսըմներս չիերաւ: Անդինի օն :

— ԵՌ մասին միախըմն ինչ է. բէշթի-

մալ մը խամիլու մը առիր եղեւ գնաց:

— Հիմակ անանկ խավլույով բէշթիմա-

լով գնա տէ նայէ, մարդը մատիկի

վրայ հասնեն, ալափրանկա թախըմ

պէտք է: այս առ առ առ առ առ առ :

— Եյ շըլլայ նէ :

— Ան ատենը տունին մէջ ալլըլիկ

ալ շըլլար :

* * *

Պիլմէզին, մատամ, ագշամ իւս-

թիւ պիր հայըլը հապէր կէլտի:

— Նա՞սըլ հայըլը հապէր :

— Եա՛, բուտրա պարիթ ոլուց,

չիւնքի շիմտիլիք շիք միւսիւլէր էսմէ.

ըն մագպուլ թութույօրլար :

— Աման սէնտէ շըլլտըրաըն մը մատ-

մազէլ :

— Նէ շըլլտըրաճաբըմ, պաքսանա

եէնի էսմէր բուտրասը չըգմըլ, հէմ

բարա իլէ տէլիլ:

— Պու նա՞սըլ շէյ, նէ՞րտէ սաթը-

յօրլար :

— Նէրտէ սաթաճաքլար նիշլիտէ,

հէմ գոլայըլգլա օլուր . պիր ըիւզկետը

շըգընճա սոգագտա պուլունանլար

թէքմիլ թուալէթինի վէրմիշ օլուր :

* * *

— Թատերաբեմի մը վրայ ուր մոմէ

արձան շինողը կը խաղացուէր, հակա-

ռակորդ գերասան մը և սիրահարի

գեր կատարող գերասանուէի մը, հէ-

տեւեալը խօսակցութիւնը կընէին :

— Սիրելի Պանչ ձեզի երկւ խօսք

եւս ունիմ :

— Հրամմեցէք ըսէք միւսիւ Ռոտէլ:

— Ո՞հ սիրելի Պանչ, գիտէք թէ

ձեր սիրուն համար կը մեռնիմ,

— Զար ստամայն նորէն այն խօս-

քերը կը կրկնէք, չգիտէք թէ ես

միւսիւ թօլէն ի զատ սէկը չեմ սիրած

և մինչեւ անդամ մեռնելս զիսնամ

անկից չեմ զատուիլիք :

— Քանի որ գուշակ ի զոլէք . բօլէն ի

զատ մէկը չէք սիրելիք, անոց հոգին

իմ ձեռքս է, երթամ նախ զնա մեռ-

ցունեմ, և տեսնեմ գուք այն ժամա-

նակ ինչ պիտի ընէք:

— Այս խօսակցութիւն եղած մի-

ջոցին անդին ութասունամեալ երի-

տամարդ մը բեշերը վեր ժողվալով ուղ-

զակի բեմին առջեմովը վաղեւ ։ Ա—
— Յանը պունքուամիոյ պօլը մեռցնեմ
նէ ան վախիթ։ այս Այս խօսքը ըստներ
լու չմնար, անմիշապէս վարադոյրը կը
գոցուի և մերձերունիսթրահարը հաւ
զիւ հաղի իւր գլուխը նողատածակնեւ-
նէ ի ձեռին իւր տեղը եկած ատեն
իւր քովը դառնուող մէկ քննիւ երիտա-
սարդք հետաքրքութեամբ կը հարց
ցնեն։

— Ի՞նչ ըրիր աղապա նշանաւուքդ
ըրիր։

— Վաղը ժամ եկէք տղաքս տէ հան
հէմ նշանտուքս ատենէք հէմ կարգս։

— Եխօսք կապրդ տուին։

— Խօսք կապ չէ դլիու կտաք մը
պիէ չի տուին քի հիշ օլմասա մինչեւ
տուն օլուն հասնէի։

ԾԱՂԿԱՔԱՂ

Պարոն մը կը ներկայանայ թ. Լա-
զարի կայարանն և տումսակ մը կը
խնդրէ։

— Ո՛րչափ կուզէք, կը հարցնէ
պաշտօնեայն։

— Երեք ինձ, ինոչս և կեարոջս
համար։

— Կեսրոջ համար չենք տա՞ր։

— Ինչո՞ւ։

— Որովհետեւ զրօնանաց կառա-
խումբ է։

— Երբէք չը վախցաք ձեր կենաց
մէջ։

— Անգամ մը միայն այն օրը յո-
րում քիչ մնաց որ պիտի ամուսնանա-
յի։

— Նաւու մը մէջ։

Նաւապին։ — Նաւապետ, կը նա՞ք,
ըսել բանի մը չամար թէ կորսուած-
է երբ ուր լինելը գիտենք։

— Նաւապետ։ — Ա՞չ։

— Ուրեմն ձեր ժամացոյն կարսուած
չէ, որովհետեւ հիմա ձեռքէտ ծով
ինկաւ։

— Ե միա զայր անձանու և նահանց

Մանկական միամութիւն։

Աղքատ մը տղեկէ մը ողորմութիւն
կը խնդրէ։ Մանուկը խոհանոց կը վա-
զէ և կտոր մը հաց կը բերէ աղքա-
տին։

— Ծնորհակալ թէմ, զաւուկս կը ըսէ
այն ատեն մաքացիին պիտի աղօթեմ
որ Աստուած հատու ցանէ քեղի։

— Ուրեմն, կը գոչէ տղեկի աղաչէ՝
որ վրան քիշ մաղանուշ դնէ, Յ—

— Հնտանեկան խօստկցութիւն մը :
— Երբ երէկ երեկոյ պատկեցար, ես
քածկուակիրդ զրպանին ծակը նորոգե-
ցի : կը տեսնեմ, ո՞ր վրան լաւ տան տի-
կին մ'եմ ։

— Այս բայց ի՞նչպէս կրցար գիտ-
նալ թէ գրագանս ծափ ունէր։

Ծովու վրայ Հայոց ցաւու
երկու լողացողներ կը լըլին ։ Նըր-
քահասակ աղջիկ մը կանցնի ։ չափա-
զանց նիհայր, մարմինն գրեթէ թա-
փանցիկ կը պատրաստուի ծովը մը տ-
նելու։

— Պաշտելի արարած, կը գոչէ ա-
ռաջինն, ճշմարիտ հրեշտակ մը, մարմ-
նոյն վրայ թեւեր ունի կարծես։

— Այս, կը պատասխանէ իւր բա-
րեկամն, բայց թեւերուն վրայ միս չը
կայ։

Զինական գեղեցիկ աւանդութիւն
մը :

Փիլիսոփայ մը գերեզմանոցի մը
մէջ կը շրջագայեր, տիսուր և յուզեալ
այն մահատիպ շեղակոյտներէն, որոյ
ամէն մէկը կը պարունակէր մեռեալ
մը :

Յանկարծ, կը նշմարէ, սպիտա-
կազգեստ (սպիտակ չինաստանի մէջ
սգոյ նշան է) մանկամարդ կին մը, որ
ի ծունր իջած հողակոյտի մը վրալ
տիսութեամբ հողմահարն կը շարժէր
արդ գերեզմանին վրայ, կը մօտենայ,
Քաղցր ձայնին մը կը ըսէ վշտացելոյն։

— Ամուսնոյ մը մահ կողբաք։

— Այս, կը պատասխանէ սա, հա-
րազատ ամուսնոյ վրայ։

— Բայց ինչո՞ւ, կը հարցնէ փիլի-
սոփիտին։ կը հողմահարէք իւր գերեղ-
մանն։

— Որովհետեւ, կը պատասխանէ
մանկամարդունին, իւր մօտենայ ան-
կողնոյն քով երգում ըրած եմ չա-
մուսնանալ մինչեւ որ իւր հողակոյտ չը
չորնայ և այս պատճառաւ ամէն օր
կուգամ հողմահարել, կարելի եղածին
չափ շուտ խոնաւութիւնը ջնջելու հա-
մար։

Թարգմ.) Մ. Գ. Մօջենն

ՏՕՔ-ՔԱՐԱԵԱՆՈՒԽՈՒ

Ֆրենկի սիտիք վէ թէնասիւլիւետ
եռլարը մը տէրի կլէթլէրինէ մախ-
սուս Ձալաթատա Սանտրքը ըլարտա
Հէլվանը սոգազը քէօչէ պաշնտա Ա. յ-
նալը լոգանթասը գարշուսընտա վագը
11 նումէրօլու խանէտէ, մուաեէնէի
խասթէկեանը պէհեր կիւն սահաթ
հտան 12է գատար խասթա գագուլ
իտէնէք տիր։

Տօքորը մումակլէյն խուսուսի օ-
լարագ Փարիզ խասթախանէլէրինտէ
մէզքելու կլէթլէրի եանի ֆրենկի, էս-
կի վէ եէնի պէտ սօզուքլուզունուն
մէսահանէ տարլւըլարընը Փիւսթիւլ-
լէրի մէտ հասրէ սիտիք վէ թէնասիւ-
լիւետ եռլարընտա թարի օլան կլէթ-
լէր իլէ, տէրի խասթալըլարընը թահ-
սի վէ պիթ թէնարիւպէ վէ պիր չօդ վա-
գըթլարտան պէրու տախի իսթանպու-
տա ինդրայի թապիպիք իթմիշ օլուու-
զընտան քէնտիսինէ միւրաճամաթ իտէն
խասթէկեանը աղ միւտտէթ զարքըն-
տա ուսուլ ճէտիտէ իւզրէ թէստափի
վէ չիփափէզիր իտէնէք տիր։

ՏԻՇ ԹԱՎՈՒՊԻ

ԺՕԶԻՖ ԱԱԼԲԱՍ

Տիշթապիպլէրինին էն մահիրէրինաէն
ոլուպ, քէնտիսինէ միւրաճամաթ իտէն-
լէրի աղ վագըթ զարքընտա չիփարէ-
զիր իթմէքլէ պիհագդգըն խօշուու իթ-
միշ օլան փօզէփ նալբաս էփ. Սիրքէ-
ճիտէ թրամզայ ճատտէսինտէ Տույու-
նու Աւումիյէ իտարէսի գարշընտա
8 նումէրօլ մահալը մախսուստա պու-
լունմադտա արը։

Թապիպլը մումակլէյն զայէթ մա-
հիրանէ պիր սուրէթտէ իմալ ելէտի-
կի տիլլէրի էնվէն ֆիլաթլա ֆիրուխութ-
իթտիկի կիպի, միւչթէթիլէրինի քէ-
մալը հիւրմէթ վէ նէզագէթլէ գապուլ
վէ տիշ խասթալըլարընը հիւնիւ թէ-
տափի իտէրէք, ճիւմինին մէ մնունի-
յէթինի գագանմագտա արը։

